

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПУБЛІЧНА СЛУЖБА

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	D4 «Публічне управління та адміністрування»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній, весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	6,5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Христенко Лариса Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

hristenko@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-066-066-1049

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Вивчення курсу передбачає закріплення, поглиблення та узагальнення здобувачами теоретичних знань щодо кадрової політики, правових і організаційних засад функціонування публічної служби, надання публічних послуг, запобігання корупційним проявам та розвитку лідерства у сфері публічного управління. Також курс спрямований на формування практичного досвіду самостійної роботи з науковими джерелами, нормативно-правовими актами та аналітичними матеріалами. Особлива увага приділяється розвитку здатності до самостійного осмислення актуальних проблем функціонування публічної служби, проведення аналітичних досліджень і обґрунтування пропозицій щодо підвищення ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Результати навчання:

Знати: цілі, завдання і методи розвитку та реформування публічної служби; правові засади організації діяльності публічної служби, механізми та систему управління державною службою і службою в органах місцевого самоврядування; сучасні методики й технології управління персоналом у системі публічної служби; сутність процесів трансформації та реформування публічної служби в Україні; стратегічні напрями її розвитку в контексті імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і запровадження кращих зарубіжних практик публічного адміністрування; теоретичні засади концепції «сервісної держави» та особливості організації надання публічних послуг; основи управління якістю та чинні стандарти у сфері надання публічних послуг; правові механізми запобігання та протидії корупції й врегулювання конфлікту інтересів у публічній службі; вимоги та підходи до формування професійно-етичної поведінки публічних службовців; особливості відповідальності керівника публічної служби і зміст його організаційно-управлінської діяльності; сучасні підходи до виявлення, формування та розвитку ефективного лідерства у

сфері публічного управління.

Вміти: застосовувати положення чинного законодавства України про державну службу та службу в органах місцевого самоврядування у професійній діяльності; оцінювати коротко-, середньо- та довгострокові наслідки програм і управлінських рішень у сфері реформування публічної служби; приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі нормативно-правових актів, фактичних даних та аналітичної інформації; інтерпретувати та реалізовувати завдання державної політики у сфері публічної служби і управління персоналом; застосовувати компетентнісний підхід у плануванні роботи з персоналом та здійсненні посадової диференціації; прогнозувати тенденції розвитку публічної служби та адаптувати професійну діяльність до специфіки різних сфер публічного управління з метою досягнення стратегічних цілей кадрової політики; здійснювати аналіз розвитку кадрового потенціалу публічної служби та формулювати об'єктивні висновки на основі відповідних даних; визначати рівень професійної готовності управлінців до виконання завдань у сфері публічного управління; планувати й організовувати технологічні процеси надання адміністративних та інших публічних послуг; аналізувати ефективність їх надання державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування; формувати і підтримувати професійно-етичну культуру публічного службовця, виявляти моральну відповідальність під час прийняття управлінських рішень та реалізації антикорупційних заходів; застосовувати сучасні стилі керівництва і лідерські компетентності у професійній діяльності; ефективно організовувати роботу колективу, управляти командною взаємодією та формувати професійні команди виконавців із креативним мисленням.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо формування та реалізації державної політики у сфері публічного управління на макро- та мікрорівнях, розуміння основ євроінтеграційних процесів і міжнародних моделей організації публічної служби; сформовані первинні навички здійснення наукових досліджень, аналітичного опрацювання інформації та прийняття управлінських рішень.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни «Публічна служба» є формування у здобувачів системних знань, практичних умінь і професійних навичок щодо формування та реалізації державної кадрової політики, удосконалення механізмів функціонування і реформування публічної служби, запобігання та протидії корупційним проявам, дотримання принципів професійної етики у діяльності публічних службовців, а також розвитку їх управлінських і лідерських компетентностей у сфері публічного управління.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

PH03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

PH10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

PH12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

Структура курсу

Загальний обсяг курсу становить 195 годин (6,5 кредиту ЄКТС) впродовж 1-го та 2-го семестрів.

1 семестр

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
<i>Змістовний модуль. Кадрова політика, правові та організаційні основи публічної служби (Personnel policy, the legal and organizational basis of the public service)</i>				
1	Кадрова політика в сфері публічної служби	денна 4/4 заочна 0,3/ 0,3	Сутність поняття, суб'єкти, об'єкти та засоби формування й реалізації публічної кадрової політики. Поняття «публічна служба» та значення принципів публічної служби. Кадрова політика у сфері державної служби. Поняття державної кадрової політики. Мета, цілі, завдання та принципи державної кадрової політики в сфері реформування публічної служби в Україні. Управління публічною службою.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Концептуальні підходи до реформування публічної служби	денна 2/2 заочна 0,3/ 0,3	Стратегія реформування публічної служби в Україні. Запровадження компетентнісного підходу до організації персоналу державної служби, моделювання профілів компетентності посад. Поняття посадової особи. Правовий статус посадових осіб. Сучасні зарубіжні моделі організації публічної служби. Менеджмент на основі компетенцій як базовий підхід для роботи з персоналом на посадах службовців.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Законодавчі основи державної служби	денна 2/2 заочна 0,3/ 0,3	Конституційно-правові основи публічної служби. Система законодавства про державну службу. Закон України "Про державну службу". Система управління державною службою в Україні. Вступ на державну службу. Проходження державної служби та просування по службі. Поняття кар'єри державного службовця. Державний службовець з точки зору відповідальності. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця. Правовий і соціальний захист державного службовця в Україні.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4	Особливості служби в органах місцевого самоврядування	денна 2/2 заочна 0,3/ 0,3	Реформа місцевого самоврядування та посилення якості корпусу публічних службовців у органах місцевого самоврядування (ОМС). Державна політика в системі служби в органах місцевого самоврядування. Правові основи служби в органах місцевого самоврядування. Посадові особи і службовці органів	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			місцевого самоврядування в Україні, їхній правовий та соціальний статус. Особливості вступу, проходження та припинення служби в ОМС. Відповідальність посадових осіб і службовців органів місцевого самоврядування.	завдання.
<i>Змістовний модуль. Публічні послуги як основа діяльності публічної служби (Public services as the basis of the activity of the public service)</i>				
5	Основи сервісної держави	денна 2/2 заочна 0,4/ 0,4	Теорія та практика сервісної держави в Україні та за кордоном. Цілі державної служби. Надання публічних послуг як основна функція публічної служби в сервісній державі. Соціально-економічна сутність публічних послуг. Правове регулювання публічних послуг в Україні. Поняття та види публічних послуг. Адміністративні послуги у системі публічних послуг. Створення та функціонування центрів надання адміністративних послуг.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6	Законодавче і організаційне забезпечення надання публічних послуг	денна 2/2 заочна 0,4/0,4	Правові засади надання публічними службовцями адміністративних і інших публічних послуг. Законодавство України про адміністративні послуги. Основні види адміністративних послуг в Україні. Суб'єкти надання адміністративних послуг в Україні. Функції державної служби. Діяльність центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП). Критерії оцінки якості надання адміністративних послуг. Адміністративні процедури. Електронні послуги.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

2 семестр

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
<i>Змістовний модуль. Запобігання та протидія корупційним проявам та етика у системі публічної служби (Preventing and countering the corruptive manifestations in the public service and ethics in the public service).</i>				
7	Запобігання корупції та конфлікту інтересів на публічній службі	денна 4/4 заочна 0,5/0,5	Державна антикорупційна політика. Правові основи запобігання та протидії корупції на публічній службі в Україні. Система суб'єктів запобігання та протидії проявам корупції на публічній службі. Форми і методи боротьби із корупцією на публічній службі. Декларування доходів. Відповідальність державних службовців.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
8	Етика в публічній службі.	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Правові засади надання публічними службовцями адміністративних і інших публічних послуг. Законодавство України про адміністративні послуги. Основні види адміністративних послуг в Україні. Суб'єкти надання адміністративних послуг в Україні. Функції державної служби. Діяльність центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП).	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
<i>Змістовний модуль. Лідерство та керівництво на публічній службі (Leadership and management in the public service)</i>				
9	Керівник в публічній службі	денна 4/2 заочна	Сутність, зміст і цілі управлінської діяльності керівника на публічній службі. Співвідношення керівника та лідера у публічній службі. Управлінський статус і компетенції керівника публічної	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
		0,2/0,2	служби. Типологія стилів керівництва в органах державної влади та органах державного управління. Відповідальність та особливий статус службовців. Управлінська команда в системі публічної служби. Керівник і управління конфліктами на державній службі.	Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
10	Лідерство на публічній службі: сутність та сучасні моделі	денна 2/2 заочна 0,5/0,5	Поняття та типи лідерства на публічній службі. Політичні еліти і лідерство. Аналіз лідерських якостей державного службовця. Авторитет, самоменеджмент та імідж керівника на публічній службі. Визначення іміджу працівника. Кадрове забезпечення державної служби. Форми і методи селекціонування лідерів. Шляхи та технології підвищення професіоналізму управлінських кадрів і ефективності їх праці.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендовані джерела інформації

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Публічна служба» (для здобувачів спеціальності D4 «Публічне управління і адміністрування» освітнього рівня «магістр» денної та заочної форми навчання) / Уклад.: Л.М. Христенко. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. 27 с.
2. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Публічна служба» (для здобувачів вищої освіти спеціальності D4 «Публічне управління та врядування» освітнього рівня «магістр») (Електронне видання) / Укл. : Л.М. Христенко. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2024. 60 с.
3. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Публічна служба» (для здобувачів вищої освіти спеціальності D4 «Публічне управління та врядування» освітнього рівня «магістр») (Електронне видання) / Укл.: Л.М. Христенко. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. 135 с.
4. Електронний університет СНУ ім. В. Даля. Дисципліна «Публічна служба». URL: <http://moodle2.snu.edu.ua/course/view.php?id=1486>

Нормативні акти

1. Європейська хартія місцевого самоврядування : Хартія Ради Європи від 15.10.1985. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036
2. Кодекс законів про працю України : Закон Української РСР від 10.12.1971 № 322-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон Української РСР від 07.12.1984 № 8073-X. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8073-10>
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції : прийнята резолюцією 58/4 Генеральної Асамблеї ООН від 31.10.2003. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16
5. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
8. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20>
9. Про Вищий антикорупційний суд : Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII. *Верховна Рада*

- України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>
10. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
 11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>
 12. Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки (Антикорупційна стратегія) : Закон України від 20.06.2022 № 2322-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20>
 13. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
 14. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 № 220. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-%D0%BF>
 15. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування : Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016 № 158 (у редакції наказу НАДС від 28.04.2021 № 72-21). *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1209-16>
 16. Про затвердження Загальних вимог до компетентності державних службовців : Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 27.10.2023 № 163-23. *Національне агентство України з питань державної служби*. URL: <https://nads.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-zahalnykh-vymoh-do-kompetentnosti-derzhavnykh-sluzhbovtiv-a1648> (дата звернення: 10.05.2025).
 17. Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 № 106. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2019-%D0%BF>
 18. Про затвердження Порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 № 640. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/640-2017-%D0%BF>
 19. Про затвердження Примірного положення про центр надання адміністративних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.02.2013 № 118. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2013-%D0%BF>
 20. Про затвердження Примірного регламенту центру надання адміністративних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 № 588. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/588-2013-%D0%BF>
 21. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
 22. Про Національне агентство України з питань державної служби : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 500. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/500-2014-%D0%BF>
 23. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
 24. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг : Закон України від 15.07.2021 № 1689-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20>
 25. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 02.05.2023 № 3077-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20>
 26. Про схвалення Стратегії реформування державного управління України на період до 2025 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 823-р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/823-2021-%D1%80>
 27. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022—2025 роки та план заходів з її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1805-р. *Міністерство фінансів України*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/strategija-reformuvannja-sistemi-upravlinnja-derzhavnimi-finansami-sudf>

Навчально-наукова література

1. *Адміністративне право України*: підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
2. *Адміністративні послуги в Україні: теорія, правове регулювання, практика* : монографія / І. Б. Коліушко, В. П. Тимощук та ін. Київ : Фоліант, 2006. 424 с.
3. *Адміністративні послуги: теорія і практика* : навч. посіб. / авт. кол.; за заг. ред. В. П. Тимощука, О. В. Курінного. Київ : ФОП Москаленко О. М., 2016. 384 с.
4. Біла-Тіунова Л., Кубаєнко А., Стрельников А. Публічна служба в Україні : навч.-метод. посіб. / Нау. Ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 277 с. URL: доступу: <https://doi.org/10.32837/11300.23917>.
5. Битяк Ю. П., Матюхіна Н. П., Федчишин С. А. *Публічна служба* : посіб. для підгот. до іспиту / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, С. А. Федчишин ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Харків : Право, 2018. 260 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/486/3_Publiczna_sluzba_NPd_ispitu_vnutri.pdf?srsltid=AfmBOoqaNJ-BJndadjptSOH_6dKHnK4GsfbOEt23vDAR9fBsu_qSjacC
6. Гончарук Н.Т., Сорокіна Н.Г. Публічна служба: навчальний наочний посібник / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : ГРАНІ, 2023. URL: <https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/>
7. Державна кадрова політика. *Архів Львівської області*. URL: <https://archive.lviv.ua/novini/derzhavna-kadrova-polityka/>
8. *Державна служба в зарубіжних країнах: досвід для України* : монографія / за заг. ред. В. А. Ребкала, В. А. Шахова. Київ : Вид-во НАДУ, 2005. 360 с.
9. *Державне управління: європейські стандарти, досвід, виклики* : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. Київ : НАДУ, 2016. 480с.
10. *Державне управління: теорія та практика* : підручник / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 432 с.
11. *Доброчесність на публічній службі: теорія та практика* : навч. посіб. / за заг. ред. В. Л. Федоренка. Київ : Ліра-К, 2019. 280 с.
12. *Електронне урядування та електронна демократія* : навч. посіб. У 15 ч. Ч. 5 : Електронні послуги / за заг. ред. В. Б. Гайдука. Київ : НАДУ, 2017. 80 с.
13. *Етика та етикет у публічному управлінні* : навч. посіб. / О. В. Радченко, С. М. Серьогін, І. В. Петрова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. 256 с.
14. *Етика публічного службовця* : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, В. О. Чміль, Ю. В. Полупан та ін. Київ : НАДУ, 2017. 244 с.
15. *Запобігання та протидія корупції в Україні: сучасний стан та перспективи* : монографія / за ред. О. М. Бандурки, В. В. Голіни. Харків : Право, 2020. 432 с.
16. *Імідж державного службовця: формування та управління* : монографія / О. Г. Сумський. Київ : Вид-во НАДУ, 2013. 288 с.
17. *Конфліктологія* : підручник / за ред. Л. М. Герасіної, М. І. Панова. Харків : Право, 2002. 320 с.
18. *Лідерство в публічному управлінні* : навч. посіб. / В. М. Князєв, В. Д. Бакуменко, С. А. Чукут. Київ : ДП "Вид. дім "Персонал", 2013. 298 с.
19. *Менеджмент в органах державної влади та місцевого самоврядування* : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Іжа та ін. Київ : Вид-во НАДУ, 2010. 384 с.
20. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні : підручник. Київ : Кондор, 2018. 312 с.
21. Моделі публічної служби в країнах ЄС, на прикладах функціонування публічних адміністрацій в країнах ЄС. *Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого*.
22. *Новий публічний менеджмент та нове публічне служіння: світовий досвід та українські перспективи* : монографія / О. Ю. Оболенський, С. О. Кравченко, В. Я. Малиновський. Київ : К.І.С., 2010. 320 с.
23. Нормативно-правова база. *Національне агентство України з питань державної служби*. URL: <https://nads.gov.ua/diyalnist/profesijne-navchannya/normativno-pravova-baza>
24. Ольшевська Ю. М. Матеріальна відповідальність державних службовців. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. Вип. 6(35). С. 26–29. URL:

- http://www.pjv.nuoua.od.ua/v6_2020/6.pdf
25. Організаційна культура в державному управлінні : навч. посіб. / В. М. Сороко, О. В. Сороко. Київ : НАДУ, 2010. 280 с.
 26. *Основи лідерства* : підручник / Дж. Адаїр ; пер. з англ. Київ : Знання, 2009. 288 с.
 27. Політичні еліти та лідерство в сучасній Україні : навч. посіб. / за ред. Ф. М. Рудича. Київ : Парламентське вид-во, 2008. 304 с.
 28. Прокоф'єв М. М. та ін. Сучасний стан теоретико-методологічних досліджень поняття "кадрова політика". *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 3. С. 63. URL: http://lsej.org.ua/3_2022/63.pdf
 29. *Професійна етика державних службовців* : підручник / за заг. ред. В. М. Огаренка. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 328 с.
 30. *Публічна служба в Україні: становлення та розвиток* : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Мотренка, О. Ю. Оболенського. Київ : К.І.С., 2008. 464 с.
 31. *Публічна служба* : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін [та ін.] ; за заг. ред С. М. Серьогіна. 2-зї зие. Дніпро : ГРАНІ, 2019 384 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3FMB_Pravo/Za-zah.red.-S.M.Serohina.-Publichna-sluzhba.pdf
 32. *Публічна служба* : навч. посіб. / В. П. Якобчук, Н. В. Дадій, А. Б. Войтенко, І. В. Кравець, О. В. Захаріна, О. В. Іванюк, А. В. Дяченко, Н. С. Пугачова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 394 с.
 33. *Публічна служба: системна парадигма*: кол. моногр. / К.О. Ващенко, С.М. Серьогін, Є.І. Бородін, Н.А. Липовська, Н.Г. Сорокіна та ін.; за заг.ред. С.М. Серьогіна. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 256 с.
 34. *Публічне управління та адміністрування в Україні: теорія, практика та європейський досвід* : навч. посіб. / за заг. ред. В. Д. Бакуменка, В. М. Князева. Київ : НАДУ, 2018. 288 с.
 35. *Публічне управління та адміністрування* : підручник / за заг. ред. В. С. Загорського, О. В. Ластовецького. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. 432 с.
 36. *Публічне управління: основи теорії та практики* : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. Київ : НАДУ, 2014. 560 с.
 37. *Публічні послуги: теорія та практика надання* : монографія / за ред. В. Б. Авер'янова. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 360 с.
 38. Сивий Р. П. Дефініція державної служби в країнах Європейського Союзу. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1070>
 39. Сидоренко Н. С., Шевченко С. О., Липовська Н. А. Публічна служба : навч. посіб. – Дніпро : ДДУВС, 2022. 264 с.
 40. Сиченко В. В. Розвиток системи публічного управління в контексті компетентнісного підходу. *Економіка та держава*. 2022. № 16. С. 576–597.
 41. *Теорія та практика лідерства в державному управлінні* : монографія / О. Ю. Оболенський. Хмельницький : Вид-во ХУУП, 2011. 432 с.
 42. Тимошенко М. І., Савичук Н. О., Галушкіна Л. В. Відповідальність державних службовців: проблеми реалізації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 20. С. 90–94. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2021/17.pdf
 43. *Управління державною службою* : навч. посіб. / [авт. кол.]; за заг. ред. О. Ю. Оболенського, С. В. Сьоміна. Київ : Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, 2018. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua>
 44. *Управління персоналом в органах публічної влади* : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, К. В. Комарова, Н. А. Липовська, Т. М. Тарасенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/serogin-s.-m.-borodin-ye.-i.-komarova-k.-v.-lypovska-n.-a.-tarasenko-t.-m.-2019-upravlinnya-personalom-v-organah-publichnoyi-vlady.pdf>
 45. *Формування професійної культури державних службовців: ціннісно-нормативний аспект* : монографія / І. В. Розпутенко. Київ : Вид-во НАДУ, 2007. 344 с.
 46. Якобчук В.П. Публічна служба: навчальний посібник. Ліра-К, 2021. 394 с.

Перелік структур, які реалізують функції у сфері публічної служби в Україні

Державні структури

- Президент України. URL: <https://www.president.gov.ua>
- Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua>
- Кабінет Міністрів України . URL: <https://www.kmu.gov.ua>
- Національне агентство України з питань державної служби (НАДС). URL: <https://nads.gov.ua>
- Міністерство юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua>
- Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua>
- Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>
- Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua>
- Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК). URL: <https://nazk.gov.ua>
- Національне антикорупційне бюро України (НАБУ). URL: <https://nabu.gov.ua>
- Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) (як підрозділ Офісу Генерального прокурора). URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/sap> (розділ на сайті ОГП)
- Вищий антикорупційний суд (ВАКС). URL: <https://hcac.court.gov.ua>
- Державне бюро розслідувань (ДБР). URL: <https://dbr.gov.ua>
- Офіс Генерального прокурора. URL: <https://www.gp.gov.ua>
- Конституційний Суд України. URL: <https://ccu.gov.ua>
- Верховний Суд (та система адміністративних судів). URL: <https://supreme.court.gov.ua>
- Рахункова палата України. URL: <https://rp.gov.ua>
- Державна аудиторська служба України. URL: <https://dasu.gov.ua>
- Органи місцевого самоврядування (представлені загальним порталом "Децентралізація", оскільки кожен ОМС має свій сайт). Портал "Децентралізація": <https://decentralization.gov.ua> (містить інформацію про ОМС та реформу)

Недержавні структури

- Transparency International Ukraine (антикорупційна діяльність, моніторинг). URL: <https://ti-ukraine.org>
- Центр протидії корупції (ЦПК) (антикорупційна діяльність, громадський контроль). URL: <https://antac.org.ua>
- Реанімаційний Пакет Реформ (РПР) (коаліція громадських організацій, що просуває реформи, зокрема в публічному управлінні). URL: <https://rpr.org.ua>
- Центр політико-правових реформ (ЦППР) (аналітичний центр з питань верховенства права, конституціоналізму, публічної адміністрації). URL: <https://pravo.org.ua>
- Асоціація міст України (АМУ) (представляє інтереси органів місцевого самоврядування). URL: <https://auc.org.ua>
- Програма SIGMA (OECD/EU) (Підтримка вдосконалення врядування та менеджменту – зовнішня експертиза та оцінка) URL: <https://www.sigmaweb.org>
- Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні (UNDP Ukraine) (підтримка проектів у сфері демократичного врядування, публічної адміністрації). URL: <https://www.undp.org/ukraine>
- Представництво Європейського Союзу в Україні (підтримка реформ, включаючи реформу публічного адміністрування). URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
- Рада Європи, Офіс в Україні (проекти у сфері верховенства права, місцевого самоврядування, боротьби з корупцією). URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv>
- Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні (підтримка проектів у сфері врядування, антикорупції, економічного розвитку). URL: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine>
- Незалежні засоби масової інформації та розслідувальні проекти (відіграють роль громадського контролю та виявлення проблем; конкретні назви не наводяться через їх велику кількість, але їхня функція важлива).

Оцінювання курсу

Шкала оцінювання національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Вимоги у межах критеріїв оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ECTS	Вимоги
90 – 100	A	Здобувач повинен знати концептуальні засади функціонування та реформування публічної служби, нормативно-правові основи державної кадрової політики, сучасні підходи до управління персоналом, запобігання корупції та розвитку лідерства. Повинен вміти комплексно аналізувати управлінські ситуації, самостійно приймати обґрунтовані рішення, застосовувати законодавство на практиці, розробляти пропозиції щодо удосконалення діяльності органів публічної влади, ефективно комунікувати та демонструвати високий рівень професійної автономії.
82 – 89	B	Здобувач повинен знати основні теоретичні положення та нормативні вимоги щодо організації публічної служби, кадрової політики та надання публічних послуг. Повинен вміти застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань, аналізувати кадрові процеси, аргументовано формулювати висновки та пропозиції, демонструвати достатній рівень самостійності у професійно орієнтованих ситуаціях.
74 – 81	C	Здобувач повинен знати базові поняття та принципи функціонування публічної служби, законодавчі основи державної служби та етичні вимоги до публічних службовців. Повинен вміти виконувати типові практичні завдання, застосовувати нормативні положення у стандартних ситуаціях, здійснювати загальний аналіз управлінських процесів з незначною допомогою викладача.
64 – 73	D	Здобувач повинен знати окремі положення теорії та практики публічної служби, основні нормативні акти та базові вимоги до професійної діяльності публічних службовців. Повинен вміти відтворювати навчальний матеріал, виконувати прості завдання за зразком, застосовувати знання у типових ситуаціях за умови методичного супроводу.
60 – 63	E	Здобувач повинен знати фрагментарні теоретичні положення щодо організації публічної служби та кадрової політики. Повинен вміти виконувати мінімальний обсяг практичних завдань, відтворювати окремі норми законодавства та робити елементарні висновки за допомогою викладача.
35 – 59	Fx	Здобувач повинен знати окремі терміни та визначення з дисципліни, однак не демонструє системного розуміння змісту публічної служби. Повинен вміти частково виконувати практичні завдання після додаткового опрацювання матеріалу та повторного контролю знань.
0 – 34	F	Здобувач не знає основних положень дисципліни, не орієнтується у законодавчих засадах функціонування публічної служби. Не вміє застосовувати теоретичні знання на практиці та не виконує навчальні завдання навіть за умови допомоги.

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату, що базується на низці внутрішніх положень СНУ ім. В. Даля та вимогах чинного законодавства.

Під час вивчення курсу здобувачі виконують різні індивідуальні текстові роботи (виступи, доповіді, реферати, практичні завдання). Перевірка текстів письмових робіт на рівень академічної доброчесності здійснюється за єдиними для всіх здобувачів засобами із використанням програмного забезпечення StrikePlagiarism.com, інструментів освітнього середовища MOODLE, а також шляхом аналізу відкритих інтернет-джерел.

До текстових робіт висувуються вимоги, за якими усі запозичення мають бути оформлені за допомогою актуальних посилань на відповідних авторів. Під час складання екзаменаційних тестів списування із будь-яких джерел суворо заборонено.

Організація навчальної діяльності та виконання завдань:

Під час викладання курсу використовується студентоцентризований підхід у формі проведення практичних занять у малих групах, проблемно-орієнтованої структури лекційного матеріалу, що викладається, та групових/індивідуальних консультацій (теоретичних та практичних) за курсом. Активно застосовується форма позааудиторної самопідготовки здобувачів на основі бібліотечних фондів та інтернет-ресурсів.

У межах пропонованого лекційного матеріалу відбувається заохочення здобувачів до самонавчання (позанавчальної роботи) за допомогою проходження спеціальних курсів (on-line / off-line) на навчальних платформах та в інших (ліцензованих у встановленому порядку) навчальних закладах. Надання підтверджуючих документів (сертифікатів, дипломів) є підставою для зарахування: 1) певних тем у межах дисципліни із зарахуванням відповідної кількості кредитів (балів); 2) дисципліни загалом за умови, якщо кількість кредитів у документі з позанавчальної роботи дорівнює (або є більшою) за загальну кількість кредитів за дисципліною та співпадіння тематичної структури курсу. Зарахування кредитів за дисципліною відбувається згідно з Положення про порядок визначення та ліквідації академічної різниці, зарахування результатів попередніх періодів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті у СНУ ім. В. Даля.

Заплановані робочою програмою за курсом практичні завдання, виступи на практичних заняттях, інші форми індивідуальної самостійної роботи мають бути виконані у визначені терміни і оцінені відповідно до шкали, яка подана у програмі.

Вимогами до аудиторних занять є: проведення занять на регулярній та своєчасній основі, забезпечення необхідними технічними засобами та роздавальним матеріалом. Відсутність здобувача на заняттях (з будь-яких причин) не звільняє його від вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань. Строки виконання та здачі завдань визначаються індивідуально кожному здобувачеві з урахуванням причин відсутності на заняттях. У разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність та ін.) терміни можуть бути переглянуті щодо збільшення за письмовим погодженням з завідувачем кафедри та деканом факультету.

Правила поведінки під час занять:

Навчальний процес передбачає поєднання індивідуальної та групової роботи. Освітнє середовище курсу базується на принципах взаємоповаги, академічної культури, відкритості до конструктивної дискусії та дотримання етичних норм професійної комунікації. Здобувачі повинні своєчасно з'являтися на аудиторні заняття відповідно до розкладу, розміщеного на офіційному вебсайті університету (<https://timetable.lond.lg.ua/>), та дотримуватися вимог внутрішнього розпорядку і правил техніки безпеки під час освітнього процесу.